

Sivistyslautakunta

Aika 27.05.2026 klo 15:57 - 18:42

Paikka Sonkajärven yhtenäiskoulu, opettajien huone

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Heiskanen Laura	puheenjohtaja	
	Halonen Niina	varapuheenjohtaja	poistui kokouksesta klo 18.27 §:n 60 käsittelyn jälkeen
	Koponen Matti	jäsen	
	Ryhänen Osvald	jäsen	
	Suutarinen Mervi	jäsen	
Muu	Suanto Eveliina	esittelijä, sivistystoimen esihenkilö	
	Hänninen Tarja	varhaiskasvatusjohtaja	poistui kokouksesta klo 16.18 §:n 55 käsittelyn jälkeen
	Wäisänen Ville	nuoriso- ja liikuntasihteeri	poistui klo 15.59 §:ien 54-55 käsittelyn ajaksi, poistui kokouksesta klo 17.19 §:n 56 käsittelyn jälkeen
	Holm Riikka	pöytäkirjanpitäjä	
	Mäkinen Simo	kunnanjohtaja	poistui kokouksesta klo 17.32 ennen §:n 57 käsittelyä
	Savolainen Lassi	kunnanhallituksen puheenjohtaja	poistui kokouksesta klo 18.27 §:n 60 käsittelyn jälkeen
	Sevon Lasse	kunnanhallituksen edustaja	Teams -yhteydellä, poistui kokouksesta klo 18.27 §:n 60 käsittelyn jälkeen

---

Käsitellyt asiat

51 - 61

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti

Laura Heiskanen
puheenjohtaja

Riikka Holm
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti

Osvald Ryhänen
pöytäkirjantarkastaja

Mervi Suutarinen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, on julkaistu nähtäväksi allekirjoittamisen jälkeen kunnan internetsivuilla www.sonkajarvi.fi 29.05.2026

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 51	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 52	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 53	Päätökset ja kirjelmät	7
§ 54	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän toteuttaminen	8
§ 55	Sonkajärven kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2026 alkaen	10
§ 56	Muut asiat	11
§ 57	Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus	12
§ 58	Sonkajärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2026 alkaen: Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, perusopetukseen valmistava opetus, valmistavan opetuksen lisäopetus sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä	14
§ 59	Sonkajärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2026 alkaen: Liikunnallinen elämäntapa	17
§ 60	Sonkajärven lukion kehittämissuunnitelma	18
§ 61	Toiminta-avustukset yleishyödyllisiä järjestöjä ja seuroja varten vuodelle 2026 / oikaisuvaatimus	19

Sivistyslautakunta

§ 51

27.05.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 51

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:
Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sivistyslautakunta § 52

27.05.2026

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 52

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:
Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Osvald Ryhänen ja Mervi Suutarinen.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sivistyslautakunta

§ 53

27.05.2026

Päätökset ja kirjelmät

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 53

1. Perusopetuksen rehtorin viranhaltijapäätös 18.5.2026 § 1:
Määräaikaisen päätoimisen tuntiopettajan viran täyttäminen ajalle
1.8.2026-31.7.2027
2. Sivistystoimen esihenkilön viranhaltijapäätökset 6.5.-12.5.2026

Päätösesitys

Merkitään edellä mainitut päätökset ja kirjelmät tiedoksi. Lisäksi sivistyslautakunnalle saatettiin tiedoksi sivistystoimen esihenkilön viranhaltijapäätös 25.5.2026; Määräaikaisen henkelyöntekijän toimen täyttäminen 1.6.-31.12.2026 § 2/2026 ja kirjastotoimenjohtajan viranhaltijapäätös 25.5.2026; Kansalaisopiston opintomaksut 1.8.2026 alkaen § 1/2026 sekä Lupa- ja valvontaviraston valtionavustuspäätös; Harrastamisen Suomen malli Sonkajärvellä (LVV-U/50305/2026). Sivistyslautakunta ei käytä otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän toteuttaminen

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 54
218/02.08.00.01/2026

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja

Kiuruveden kaupunki sekä Sonkajärven ja Vieremän kunnat olivat mukana Ylä-Savon yhteispilotit 2025 hankkeessa. Tässä hankkeessa selvitettiin varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä Edlevon vaihdon edellytyksiä.

Kuntien varhaiskasvatuksella on ollut yhteinen Savon ICT- palvelut Oy:n ylläpitämä palvelin Edlevon käyttöä varten ja siksi katsottiin tarpeelliseksi selvittää asiaa yhteistyössä kuntien kesken.

Yhteistyössä selvitettiin Edlevo- asiakastietojärjestelmän järjestämistä joko Tietoevry Finland Oy. n järjestämänä SaaS - kokonaispalveluna tai vaihtoehtoisesti nykyisen järjestelmän jatkumista. Nykyinen järjestelmä on ns. OnPrem- palvelu, jossa Tietoevry Finland Oy. n toimittaman ohjelmiston lisäksi tarvitaan Savon ICT- palvelut Oy. n tuottamia lisäpalveluita.

Yhteisissä keskusteluissa päädyttiin tarkistamaan hinnat toimittajilta. Kunnat pyysivät yhteistarjouksen Tietoevry Finland Oy:ltä molemmista järjestämistavoista. Lisäksi pyydettiin tarjous Savon ICT- palvelut Oy:ltä OnPrem- lisäpalveluista. Tarjouksen saavuttua kuntien kesken neuvoteltiin vielä kustannusten jakoperusteista ja päädyttiin siihen, että Savon ICT- palvelut Oy:n tarjouksessa olevat kustannukset jaetaan suhteutettuna kunnissa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrään.

Koska kyseessä on toistaiseksi voimassaoleva sopimus on hankinnan kustannus ennakoitava kuukausiarvo kerrottuna luvulla 48 (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 30 §).

Tietoevry Finland Oy. n tarjous Sonkajärven varhaiskasvatukseen Edlevon järjestämisestä SaaS- palveluna on 63 392 euroa / neljä vuotta ja OnPrem- palveluna 44588 euroa / neljä vuotta.

Savon ICT- palvelut Oy. n kustannukset OnPrem- lisäpalvelusta ja teknisestä tuesta Sonkajärven varhaiskasvatuksen osalta on 17 184,56 euroa / neljä vuotta.

Kustannukset Edlevo- järjestelmän toteuttamiseen OnPrem- palveluna ovat Sonkajärven osalta yhteensä 61 770,56 euroa / neljä vuotta.

Tarjouksista tehtiin kuntien yhteistä kokonaisharkintaa. Harkinnassa päädyttiin siihen, että yhteisen palvelimen vuoksi olisi tarkoituksenmukaista tehdä kolmen kunnan yhteinen ratkaisu asiakasjärjestelmän toteuttamistavasta jatkossa. Kokonaisharkintaan perustuen Kiuruveden kaupungin sekä Sonkajärven ja Vieremän kuntien Edlevo- asiakasjärjestelmän tarkoituksenmukaisimmaksi järjestämistavaksi katsottiin OnPrem. Siirtyminen SaaS-palveluun ei ole kaikille kunnille heti mahdollista, koska käytössä on toiminnallisuuksia, joita SaaS-palvelussa ei ole. Lisäksi OnPrem- palvelussa palvelimet sijaitsevat tietoturvallisesti Savon ICT Oy. n palvelinsaleissa.

Sivistyslautakunta

§ 54

27.05.2026

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat neutraalit

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat neutraalit

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat neutraalit

Päätösesitys

Varhaiskasvatusjohtaja:

Sivistyslautakunta päättää, että Sonkajärven kunnan varhaiskasvatuksen Edlevo- asiakastietojärjestelmä toteutetaan edelleen OnPrem-palveluna. Palvelun tuottaa ohjelmiston osalta Tietoevry Finland Oy ja palvelimen ja lisäpalveluiden osalta Savon ICT- palvelut Oy.

Asian käsittely: Varhaiskasvatusjohtaja kertoi Tietoevry Finland Oy:n korjanneen tarjouksen hintoja 25.5.2026. Korjattu hinta on OnPrem-palveluna 31 172 euroa / neljä vuotta. Näin ollen kustannukset Edlevo-järjestelmän toteuttamiseen OnPrem-palveluna ovat Sonkajärven osalta yhteensä 48 354,56 euroa / neljä vuotta.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sonkajärven kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2026 alkaen

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 55
205/12.00.01.00/2026

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja

Opetushallitus on antanut 29.10.2025 ja 26.3.2026 muutosmääräykset esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta.

Muutokset koskevat lukuja:

- Luku 1.2 Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen
- Luku 2.1 Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet
- Luku 2.6 Paikallisesti päätettävät asiat
- Luku 5 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki
- Luku 5.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot
- Luku 5.5.1 Pidennetty ja varhennettu oppivelvollisuus
- Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Opetuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta määräystä tai poiketa siitä. Määräyksen mukaan tarkistettut paikalliset esiopetuksen opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön 1.8.2026.

Sonkajärven esiopetuksen opetussuunnitelma on tarkistettu määräystä vastaavaksi ja samalla suunnitelmaa on päivitetty kokonaisuudessaan.

Esiopetussuunnitelmaluonnos on ollut kommentoitavana varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja terveydenhuollossa 22.4.-8.5.2026 välisen ajan.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat neutraalit

Päätösesitys

Varhaiskasvatusjohtaja:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Sonkajärven esiopetuksen opetussuunnitelman.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Liitteet

1 Esiopetussuunnitelma 2024 (päivitetty 27.5.2026)

Oheismateriaali

Esiopetussuunnitelma 2026, luonnos

Sivistyslautakunta

§ 56

27.05.2026

Muut asiat

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 56

1. Nuoriso- ja liikuntasihteerin esitteli liikunta- ja nuorisopalveluiden palautekyselyn tuloksia.
2. Sivistyslautakunta keskusteli sivistystoimen ajankohtaisista asioista.

Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 57
208/12.00.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Lailla perusopetuslain muuttamisesta (1369/2025) perusopetuslain 5 §:n 1 momenttiin on lisätty säännös perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Uuden lisäopetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lakimuutos tulee voimaan 1.8.2026.

Perusopetuslain (1369/2025) 5 §:n 2 momentin mukaan perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus on tarkoitettu valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville oppilaille, joilla ei ole vielä riittävää peruskielitaitoa opetuskielessä. Lisäopetus kohdentuu ulkomailla syntyneisiin ulkomaalaistaustaisiin oppilaisiin, joilla on valmistavasta opetuksesta siirtyessään kehittyvä alkeiskielitaito (A1-taso) suomen tai ruotsin kielessä. Lisäopetuksen tarve arvioidaan valmistavan opetuksen loppuvaiheessa, ja arvioinnin tekee valmistavan opetuksen opettaja yhteistyössä muiden oppilasta opettaneiden opettajien kanssa. Perusopetuslain 46 §:n 3 momentin mukaan lisäopetusta ei järjestetä oppilaalle, jonka velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt.

Lisäopetuksen piirissä oleva oppilas on perusopetuksen oppilas ja kuuluu perusopetuslain mukaisten oppilaan oikeuksien ja velvollisuuksien piiriin. Lisäopetusta järjestetään enintään yhden lukuvuoden ajan. Opetusta voidaan antaa samanaikais- tai yhteisopetuksena, pienemmässä opetusryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena perusopetuksen yhteydessä. Opetuksen järjestäjä päättää opetusjärjestelyistä.

Lailla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1370/2025) rahoituslakiin on lisätty säännökset perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen myönnettävästä erillisestä rahoituslisästä. Rahoitus on 100-prosenttista valtionrahoitusta. Siirtymäaikana 1.8.–31.12.2026 ja vuonna 2027 rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäjä on tehnyt päätöksen lisäopetuksen järjestämisestä. Opetushallitus on lähettänyt opetuksen järjestäjille tätä koskevan kyselyn (Kysely opetuksen järjestäjille koskien perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestämistä siirtymäaikana vuosina 2026 ja 2027).

Opetushallitus on päivittänyt perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet (2015) sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) valmistavan opetuksen lisäopetuksen osalta (Opetushallituksen määräys OPH-92-2026).

Sonkajärven kunta järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta perusopetuslain 5 §:n 1 momentin nojalla. Valmistavan opetuksen lisäopetus on luonteva jatkumo valmistavalle opetukselle ja vahvistaa oppilaan yleisopetukseen siirtymistä.

Lisäopetuksen järjestäminen on perusteltua erityisesti niille oppilaille, joilla on vähän koulunkäyntitautaa tai jotka ovat tulleet perusopetuksen piiriin

Sivistyslautakunta

§ 57

27.05.2026

sen loppuvaiheessa. Lisäopetuksen järjestämisestä ei aiheudu Sonkajärven kunnalle omarahoitusosuutta, sillä rahoitus on täysimääräistä valtionrahoitusta. Mahdolliset henkilöstövaikutukset ratkaistaan tapauskohtaisesti opetuksen järjestämismuodon ja oppilasmäärän mukaan.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat myönteiset.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta päättää, että:

1.Sonkajärven kunta järjestää perusopetuslain (1369/2025) 5 §:n 1 momentin mukaista perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta 1.8.2026 alkaen valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville ulkomailla syntyneille ulkomaalaistaustaisille oppilaille, joilla ei ole riittävää peruskielitaitoa opetuskielessä.

2.Lisäopetusta järjestetään perusopetuksen yhteydessä enintään yhden lukuvuoden ajan samanaikaisopetuksena, pienemmässä opetusryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena opetuksen järjestäjän harkinnan mukaan.

3.Sivistystoimen esihenkilö valtuutetaan ilmoittamaan lisäopetuksen järjestämisestä Opetushallitukselle.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Oheismateriaali

Muutosmääräys, Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015
muutosmerkintöineen

Muutosmääräys, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen

Muutosmääräys, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen,
muutosmerkinnät

Muutosmrys Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

S2-ops-muutokset lopullinen muutosmerkinnin

Sonkajärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2026 alkaen: Yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, perusopetukseen valmistava opetus, valmistavan opetuksen lisäopetus sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 58
213/12.00.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Opetushallitus on antanut muutosmääräykset seuraavista opetussuunnitelman osa-alueista: 1) yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, 2) perusopetukseen valmistava opetus, 3) valmistavan opetuksen lisäopetus sekä 4) suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä.

1. Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa, mitkä ovat keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi ja yhteistyön järjestämiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa toimintamallin oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi.

Sonkajärven kunnan perusopetuksessa noudatetaan moniammatillisessa yhteistyössä laadittua Läsnäolomalli-käsikirjaa, jonka mukaisesti oppilaan poissaoloihin puututaan nopeasti ja selvitetään niiden syitä. Poissaoloja pyritään ennaltaehkäisemään lisäämällä oppilaiden ja huoltajien osallisuutta ja vuorovaikutteista yhteistyötä kodin ja koulun välillä. Oppilas kohdataan yksilöllisesti ja positiivisella lähestymisotteella. Huoli oppilaan koulunkäynnistä otetaan puheeksi varhaisessa vaiheessa ja konsultoidaan oppilashuoltoa matalalla kynnyksellä. Tarvittaessa kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä, jossa sovitaan tukitoimista ja seurannasta.

2. Perusopetuslain 5 §:n mukaan kunta voi järjestää maahanmuuttajille perusopetukseen valmistavaa opetusta. Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Sonkajärven kunta järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Opetushallitus on antanut muutosmääräyksen OPH-92-2026 koskien perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman päivittämistä. Määräyksessä tarkennetaan mm. seuraavia kohtia: oikeus osallistua valmistavaan opetukseen on ulkomaalaistaustaisilla oppilailla, jotka eivät ole syntyneet Suomessa (perusopetuslaki §5); valmistava opetus järjestetään tiiviissä yhteistyössä joko esi- tai perusopetuksen kanssa oppilaan iästä riippuen ja oppilas voi jo valmistavan opetuksen aikana suorittaa jonkin perusopetuksen oppiaineen vuosiluokan oppimäärän tai jopa jonkin oppiaineen koko oppimäärän. Sonkajärven kunnan perusopetuksessa on voimassa oleva valmistavan opetuksen paikallinen opetussuunnitelma.

Sivistyslautakunta

§ 58

27.05.2026

3. Perusopetuslain 5 §:n 1 momenttia on muutettu lailla perusopetuslain muuttamisesta (1369/2025) siten, että jatkossa kunta voi järjestää maahanmuuttajille perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta. Uuden maahanmuuttajille perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Sitä järjestetään perusopetuksen yhteydessä. Muutos tulee voimaan 1.8.2026.

Opetushallituksen muutosmääräys OPH-93-2026 koskee perusopetuksen opetussuunnitelman seuraavia kohtia: luvun 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen alalukua 5.4 Opetuksen järjestämistapoja ja alalukua 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat. Alalukuun 5.4 on lisätty uusi alaluku 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus. Alalukua 5.6 on täydennetty kuvauksella paikallisesti päätettävistä asioista, jotka koskevat perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta.

4. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta saavuttamaan riittävä suomen kielen taito opiskelua varten. Opetuksessa tuetaan kielitaidon eri osa-alueiden kehittymistä.

Opetushallituksen muutosmääräys OPH-5207-2025 päivittää perusopetuksen opetussuunnitelman seuraavia lukuja: Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä, oppimäärän erityinen tehtävä; Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisen tehtävän kuvaus; Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaus sekä luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä.

Muutosmääräysten mukaiset paikalliset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Opetussuunnitelman valtakunnalliset päivitykset ja paikallinen täydennysesitys ovat liitteinä.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat myönteiset.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteiden mukaisen perusopetuksen opetussuunnitelman paikallisen tarkistuksen aihealueista yhteinen vastuu koulupäivästä ja yhteistyö sekä poissaolojen ehkäiseminen, perusopetukseen valmistava opetus, valmistavan opetuksen lisäopetus ja suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä. Opetussuunnitelman tarkistukset astuvat voimaan 1.8.2026.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sivistyslautakunta

§ 58

27.05.2026

Liitteet

2 OPS_muutokset 010826

Oheismateriaali

Muutosmääräys, Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen OPH-7885-2025

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutos, muutosmerkinnät
OPS_muutokset 010826

Sivistyslautakunta

§ 59

27.05.2026

**Sonkajärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen 1.8.2026 alkaen:
Liikunnallinen elämäntapa**

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 59

206/12.00.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Opetushallitus on antanut muutosmääräyksen OPH-7885-2025 koskien perusopetuksen opetussuunnitelman muuttamista liikunnallista elämäntapaa edistäväksi. Muutokset koskevat lukuja 3 ja 4 ja ne on esitetty liitteessä. Paikallinen täydennys edellytetään yhteen kohtaan.

Määräysten mukaiset opetussuunnitelmat on otettava käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat myönteiset

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistuksen liikunnallisen elämäntavan edistämisestä. Opetussuunnitelman tarkistus astuu voimaan 1.8.2026.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Liitteet

3 Perusopetuksen opetussuunnitelman tarkistaminen_liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Sivistyslautakunta

§ 60

27.05.2026

Sonkajärven lukion kehittämissuunnitelma

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 60
207/12.00.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Sonkajärven kuntastrategiassa 2030 on yhtenä painopisteenä **Yhteistyön Sonkajärvi**. Painopisteen yhtenä teemana on **Oppilaitokset** ja tavoitteena Sonkajärven lukion aktiivinen kehittäminen sen houkuttelevuuden ja oppilaspaikkojen täyttämisen varmistamiseksi.

Sonkajärven lukion opettajakunta ja rehtori ovat laatineet lukion kehittämissuunnitelman tammi-toukokuussa 2026. Kehittämissuunnitelman laatimiseen liittyviä kokouksia on pidetty säännöllisesti ja kokouksiin on kutsuttu myös sivistyslautakunnan jäsenet.

Sonkajärven lukion kehittämisen kantavana ajatuksena on **Hyvinvointilukio**. Tavoitteena on luoda oppimisympäristö, jossa panostetaan opiskelijan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, tarjotaan laajaa hyvinvoinnin ja oppimisen tukea ja varmistetaan rauhallinen, mutta tavoitteellinen opiskelutahti. Opiskelijoiden hyvinvointia tuetaan monitasoisesti arjen rakenteissa, ohjauksessa ja opiskelijahuollon palveluissa. Vahvaan erityisopetuksen resurssiin panostetaan.

Kehittämissuunnitelma tuo lukioon myös useita uusia, hyvinvointia ja elämänhallintaa tukevia paikallisia opintojaksoja. Yhteisöllisyyttä vahvistetaan säännöllisillä aktiviteeteilla ja tiiviillä ryhmäytymispolulla. Sonkajärven lukio toimii aktiivisesti niin kansainvälisesti kuin paikallisessa elinkeinoelämässä. Kehittämissuunnitelmassa ehdotetaan uusia etuja opiskelijoille lukion vetovoiman lisäämiseksi. Myös lukion brändiin ja markkinointiin panostetaan. Lukion toimintaa tukee tiivis yhteistyö sidosryhmien kanssa.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat myönteiset.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö
Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Sonkajärven lukion kehittämissuunnitelman.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Liitteet

4 Sonkajärven lukion kehittämissuunnitelma

Sivistyslautakunta
Sivistyslautakunta

§ 43
§ 61

28.04.2026
27.05.2026

Toiminta-avustukset yleishyödyllisiä järjestöjä ja seuroja varten vuodelle 2026 / oikaisuvaatimus

Sivistyslautakunta 28.04.2026 § 43

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Yleishyödyllisten järjestöjen harkinnanvaraisiin avustuksiin vuodelle 2026 on varattu 30 000 euron määräraha. Yleishyödyllisten järjestöjen ja seurojen toiminta-avustusten päivitetty jakamisperusteet on käsitelty sivistyslautakunnan kokouksessa 2.12.2024 § 94.

Avustus määräytyy järjestön toiminnan laajuuden ja sen kohteen perusteella. Toiminta-avustuksia jaettaessa painoarvo on lapsille, nuorille sekä ikäihmisille tapahtuvassa toiminnassa. Näiden avustusten jaossa lapsilla ja nuorilla tarkoitetaan alle 18-vuotiaita ja ikäihmisillä yli 65-vuotiaita. Avustusten jaossa otetaan huomioon, että sonkajärveläisiltä rekisteröidyltä vanhus- ja vammaisjärjestöiltä ja sonkajärveläisten eläkeläisten liikuntaryhmiltä ei peritä maksua kunnan liikuntatilojen käytöstä.

Haku aikaan mennessä saapui 21 toiminta-avustushakemusta ja yksi tapahtuma-avustushakemus, joiden yhteissumma oli 50 890 €. Avustukset ovat olleet haettavina 20.3.-15.4.2026. Hakuilmoitus on julkaistu Miilussa 25.3.2026, ja hausta on tiedotettu kunnan verkkosivuilla ja some-kanavilla.

Esitys toiminta-avustusten jaosta toimitetaan sivistyslautakunnalle oheismateriaalina.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset osallisuuteen ovat myönteiset.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta hyväksyy toiminta-avustukset esityksen mukaisesti edellyttäen, että avustusten saajat ovat toimittaneet kaikki vaadittavat dokumentit. Avustukset maksetaan kokonaisuudessaan vasta, kun avustusten saajat ovat toimittaneet kaikki kyseisen avustuksen myöntämiseen tarvittavat liitteet.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sivistyslautakunta 27.05.2026 § 61
156/02.05.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Sonkajärven sivistyslautakunta on kokouksessaan 28.4.2026 päättänyt yleishyödyllisten järjestöjen ja seurojen harkinnanvaraisista avustuksista.

Sivistyslautakunta
Sivistyslautakunta

§ 43
§ 61

28.04.2026
27.05.2026

Päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus 14.5.2026. Oikaisuvaatimuksessa pyydetään oikaisemaan päätöstä siten, että seuran Kalliosuon Sisun toiminta-avustuksen määrää tarkistetaan vastaamaan seuran todellista toimintavolyymiä, alle 18-vuotiaiden harrastajien määrää sekä kunnan yhdenvertaisuusperiaatetta.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan seuraavaa:

Pyydämme, että avustuksen määrä arvioidaan uudelleen samoilla perusteilla, joita on sovellettu muihin seuroihin. Koska avustusten jakoperusteet ovat epäselvät, jako ei näytä toteuttavan yhdenvertaisuutta ja Kalliosuon Sisu ry:n toiminnan laajuus ei näy avustuksen määrässä, pyydämme päätöksen oikaisua ja avustuksen määrän uudelleenarviointia.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

1. Rahoitusperusteet ja pisteytys ovat epäselvät

Sivistyslautakunnan pöytäkirjassa viitataan tammikuussa 2024 uudistettuihin rahoitusehtoihin, mutta näistä ei käy ilmi, millä perusteilla avustukset on jaettu. Pöytäkirjan liitteissä näkyy ainoastaan alle 18 vuotiaiden jäsenten määrä ja edellisen vuoden tukisumma.

Pyydämme nähtäväksi mahdollisen pisteytyksen tai muun laskentaperusteen, jonka mukaan avustukset on jaettu.

2. Avustusten jako ei toteuta yhdenvertaisuutta

Jos alle 18 vuotiaiden määrä on ollut keskeinen peruste, Kalliosuon Sisu ry:n saama avustus on poikkeuksellisen pieni suhteessa muihin seuroihin.

Useat seurat ovat saaneet korotuksia edelliseen vuoteen verrattuna (esimerkiksi Sonkasport +42.9 %), kun taas Kalliosuon Sisu ry:n avustus pysyi ennallaan, vaikka lasten harrastajamäärät ovat huomattavasti suuremmat ja toiminta laajaa ympärivuoden.

3. Kalliosuon Sisu ry:n toiminnan laajuus ei näy avustuksessa

Kalliosuon Sisu järjestää ohjattua liikuntaa lapsille, nuorille ja aikuisille yli 25 tuntia viikossa, mikä vastaa noin 900–1000 tuntia ohjattua toimintaa vuodessa (tammi–huhtikuu ja syys–joulukuu). Kesäkaudella viikkotuntimäärä on pienempi, mutta toiminta jatkuu silti aktiivisena.

Tulevalle kesälle seura on lisäksi työllistämässä useita nuoria kesätöihin erilaisten kerhojen ja toimintojen ohjaamiseen, mikä lisää seuran yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja tukee kunnan nuorisotyötä.

Seurassa harrastetaan sekä:

- matalan kynnyksen liikuntakerhoissa, joissa liikkuu suuri määrä lapsia ja nuoria
- että kilpaillaan nuorten SM sarjoissa, mikä edellyttää laadukasta valmennusta ja merkittävää vapaaehtoistyötä

Seuran toiminnan volyymi, laatu ja vaikutus kuntalaisten liikuttamiseen ovat huomattavia, eikä tämä näy avustuksen määrässä.

Sivistyslautakunta
Sivistyslautakunta

§ 43
§ 61

28.04.2026
27.05.2026

4. Kunnan tilavuokrien yhdenvertaisuus

Kalliosuon Sisu maksaa ohjatuista tunneista kunnalle tilavuokria.

Pyydämme lautakuntaa arvioimaan, kohdellaanko seuroja yhdenvertaisesti tilavuokrien ja avustusten kokonaisuudessa.

(Kuinka moni ja mitkä seurat maksavat toiminnassaan käyttämistä liikuntapaikoista vuokraa.)

5. Hakemuksemme puutteellisuus

Pyydämme lautakuntaa ilmoittamaan, mikäli hakemuksessamme olisi ollut puutteita tai jos jokin olennainen tieto olisi vaikuttanut avustuksen määrään.

Tällä hetkellä ei ole esitetty perustetta sille, miksi Kalliosuon Sisu ry:n avustus ei noussut muiden seurojen tavoin.

Ystävällisin terveisin

Johtokunta
Kalliosuon Sisu ry
0443000857
Sonkalahdentie 19, 74300 Sonkajärvi

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö
Sivistyslautakunta päättää, että se hylkää oikaisuvaatimuksen.

Toiminta-avustukset myönnetään kokonaisharkintaan perustuen. Kokonaisharkinnassa otetaan huomioon hakijoiden ja haettujen avustusten yhteismäärä sekä jaettavissa oleva avustusmäärä, hakemuksessa ilmoitetun toiminnan sisältö, toiminnan ajankohtaisuus, laatu, laajuus, vakiintuneisuus ja vaikuttavuus, avustuksen käytön suunnitelmallisuus, hakijan taloudellinen asema ja avustuksen saamisen tarve sekä hakijan saamat muut avustukset. Toiminta-avustuksia jaettaessa painoarvo on lapsille, nuorille sekä ikäihmisille tapahtuvassa toiminnassa (alle 18-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat).

Sivistyslautakunta on jakanut toiminta-avustukset näiden periaatteiden mukaisesti.

Asian käsittely: Ennen asian käsittelyä Niina Halonen, Lassi Savolainen ja Lasse Sevon ilmoittivat olevansa esteellisiä yhteisöjäävyiden perusteella ja poistuivat asian käsittelyn ajaksi.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 51, § 52, § 53, § 55, § 56, § 57, § 58, § 59

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muu lainsäädäntö:

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 54, § 60**Oikaisuvaatimusohjeet**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Sonkajärven kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Sivistyslautakunta

Kirjaamon yhteystiedot:

Osoite: Lepokankaantie 2, 74300 Sonkajärvi

Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi

Puhelinnumero: 040 675 0001

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Sonkajärven kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI

Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi

Puhelinnumero: 040 675 0001

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 61**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 564 2501
Puhelinnumero: 029 564 2500

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*)
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*)
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Sonkajärven kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI

Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi

Puhelinnumero: 040 675 0001

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 – 15.